

Kustavin-Uudenkaupungin kalatalousalueen toimintakertomus vuodelta 2023

Yleistä

Kustavin-Uudenkaupungin kalatalousalue aloitti toimintansa 11.2. 2019. Sen vesipinta-ala on noin 86 961 ha ja siihen kuuluu osia Taivassalon, Kustavin, Uudenkaupungin, Pyhärannan kunnista. Pääosa vesialueista on meressä. Suurimmat järvet ovat Ahmasvesi, Taipaleenjärvi ja Isojärvi sekä tärkeimmät jokivesistöt Ahmasveden laskujoki ja Velluanjoen suualue.

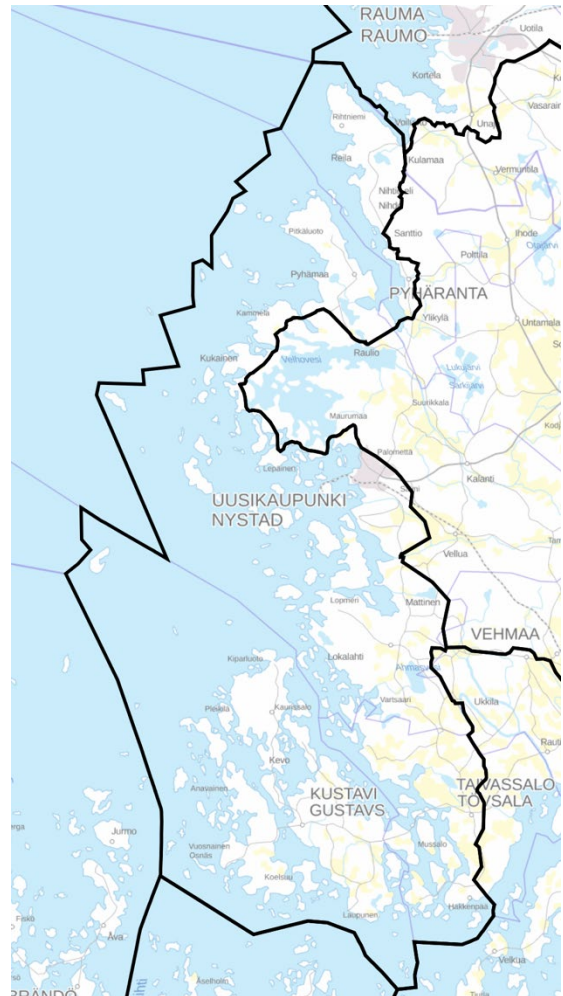
Kustavin-Uudenkaupungin kalatalousalueella on kiinteistörekisterin mukaan 2 171 vesitilaa (omistusyksikköä). Näistä suoraan kalatalousalueen jäsenenä (yli 50 ha) on 210 kpl. Valtio omistaa huomattavia vesialueita lähinnä ulkomerellä ja alueeseen kuuluu myös kolme yleisvesialuelohkoa. Valtion vesialueet ovat valtaosin metsähallituksen hallinnassa ja liitetty osaksi Selkämeren kansallispuistoa. Sen alueella kalastus on sallittu vastaavasti mitä yleisvesialueella.

Hallinto

Kalatalousalueen vuosikokous pidettiin 24.4.2024 Uudessakaupungissa. Kokouksessa Petri Rannikko piti esitelmän aiheesta Vesistö- ja kutualuekunnostukset merialueella. Kokoukseen osallistui 23 kokousjäsentä. Kokousjäsenistä äänioikeudellisia oli 18 ja heillä oli yhteensä 30 ääntä käytettävissä.

Kalatalousalueen puheenjohtajana toimi Irja Skytén-Suominen. Kalatalousalueen hallituksen muut jäsenet olivat Heimo Mäki-Tanila (varapuheenjohtaja), Antti Siusluoto, Rauno Saarinen, Vesa Liukkonen, Jaakko Kittamaa, Eerik Johtela, Seppo Österman, Jukka Lehtinen ja Esa Kleemola. Hallitus kokoontui vuoden aikana kolme kertaa.

Kalatalousalueen toiminnanjohtajana toimintakauden alussa toimi Petri Rannikko Länsi-Suomen kalatalouskeskuksesta. Rannikon siirryttyä muihin työtehtäviin, hallitus valitsi syyskuussa toiminnanjohtajaksi Anu Niinikorven

Kirjanpidon teki Yrittäjien Tilitieto Oy ja tilintarkastajana toimi BDO Oy:stä Samuli Hakala. Kalatalousalueen edustajana Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen kokouksessa toimi Vesa Liukkonen. Puheenjohtaja Irja Skytén-Suominen osallistui merituulivoimahankkeiden kokouksiin ja tiedotustilaisuuksiin.

Varsinainen toiminta

Kalastuslain (379/2015) 24 § mukaan kalatalousalueen tehtävät ovat:

1. kalavarojen kestävä käytön ja hoidon suunnittelu, käyttö- ja hoitosuunnitelmaehdotuksen laadinta, hyväksytyn suunnitelman toimeenpano ja sen vaikutusten seuranta sekä kalavarojen käyttöön ja hoitoon liittyvä tiedotus;
2. kalastuksenvalvonnan järjestäminen;
3. kalastuksen sekä kalakantojen hoitotoimenpiteiden seurantatietojen kerääminen;
4. kalastuksen yhtenäislupa-alueiden muodostamisen edistäminen vapaa-ajan ja kaupallisen kalastuksen tarpeisiin;
5. vesialueen omistajien kalatalousalueelle siirtämät tehtävät;
6. viehekalastuksesta kertyneiden korvausvarojen jako vesialueen omistajille;
7. muut elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulohajaukseen sekä tähän lakiin perustuvat tehtävät.

Kalatalousalue sai hallintoon ja näiden tehtävien toteuttamiseen toimintamäärärahaa 14 634 € Varsinais-Suomen ELY-keskukselta.

1. Kalavarojen käyttö- ja hoito

Kalatalousalueen kalavaroja hoidettiin käyttö- ja hoitosuunnitelman linjausten mukaan.

Kalatalousalue ylläpitää Pyhämaan kalasatamassa kalanpoikashautomoa.

Hautomon toimintaan ei saatu tukea ELY-keskuksen kalatalouden edistämismäärärahoista. Talvella helmikuussa hautomoon ei saatu emomateita sillä jääolosuhteet estivät niiden toimittamisen ajoissa. Edellisenä syksynä haudotusta vaellussiian mädistä kuoriutui noin 33 l (1 650 000 vk poikasta). Näistä 100 000 poikasta toimitettiin jatkokasvatuksiin ja loput istutettiin vastakuoriutuneina alueen eri osiin. Syksyllä saatiin haudottavaksi vaellussiian mätiä Uudenkaupungin makeavesialtaalta, Rauman edustalta ja Vohdensaaren salmesta noin 125,1 litraa.

Kalatalousalueen varoilla istutettiin myös kalanpoikasia. Aiemmista vuosista poiketen vuonna 2023 istutettiin kaksivuotiaita vaellussiianpoikasia Kustavin lauttarannasta 4836 kappaletta ja Lepäisistä 4862 kappaletta. Rasvaeväleikattuja kaksivuotiaita meritaimenia istutettiin yhteensä 2100 kpl.

Kalatalousalue kannusti vähentämään kalastusta haittaavien hylkeiden määrää korvaamalla osan metsästyksen kuluista. Näin poistettiin 17 hyljettä.

Kalatalousalueella on ELY-keskukselta lupa merimetsojen suojametsästyksen tärkeillä kalojen lisääntymisalueilla sekä kalanpyydysten ja vesiviljely-yksiköiden läheisyydessä.

Kalatalousalue jatkoi alueen fladojen kartoittamista ja niiden poikastuotantopotentiaalin selvittämistä. Hankkeen raportointi valmistui vuonna 2023 ja sen pohjalta jätettiin avustushakemus kunnostustöiden suunnittelusta ja toteutuksesta.

2. Kalastuksenvalvonnan järjestäminen

Kalatalousalueella on kahdeksan valtuutettua, koulutettua kalastuksenvalvojaa, jotka suorittivat valvontaa kalatalousalueen vesillä. Perusvalvonnan yhteydessä tarkastettiin kalastonhoitomaksuja ja neuvottiin vapakalastajia Kustavissa ja Uudessakaupungissa. Lisäksi tarkastettiin seisovien pyydysten laillisuus. Kalatalousalueella on kalastuksenvalvontasopimus Uudenkaupungin kaupungin kanssa.

Marraskuussa järjestettiin kalastuksenvalvonnan tehoisku yhteistyössä rajavartiolaitoksen ja ELY:n kanssa. Yhteensä tarkastettiin noin 100 kalastajan kalastonhoitomaksut. Pyyntipaikan varaaminen ja verkkojen puutteellinen merkintä olivat yleisimmät ongelmat. Rajavartiolaitos sakotti kalastajia puuttuneista kalastonhoitomaksuista ja yhdestä alamittaisesta kuhasta.

Kalastuksenvalvonnan toteuttamiseen saatiin V-S Ely-keskukselta 7 640 euron avustus kalatalouden edistämismäärärahoista.

Kalatalouden Keskusliitto nimitti Kustavin-Uudenkaupungin kalatalousalueen kalastuksenvalvoja ja valvontakoordinaattori Vesa Liukkosen vuoden kalastuksenvalvojaksi.

3. Kalastuksen sekä kalakantojen hoitotoimenpiteiden seurantatietojen kerääminen

Kalatalousalue keräsi tietoa kalakantojen tilasta mm. velvoitetarkkailuraporttien perusteella.

4. Kalastuksen yhtenäislupa-alueiden muodostamisen edistäminen vapaa-ajan ja kaupallisen kalastuksen tarpeisiin

Yhtenäislupa-asioita käsiteltiin esimerkiksi valtakunnallisissa koulutuksissa, mutta toistaiseksi Kustavin-Uudenkaupungin kalatalousalueella yhtenäislupa-alueiden muodostaminen ei ole käynnistynyt. Asiasta käynnistyi 2023 lopussa valtakunnallinen selvitys vesialueiden omistusrakenteiden kehittämis- ja yhdistämistarpeista. Selvityksestä odotetaan työkaluja myös kalatalousalueille.

5. Vesialueen omistajien kalatalousalueelle siirtämät tehtävät

Kalatalousalueella on vain yksi siirtynyt tehtävä Uudenkaupungin kaupungin kalastuksenvalvonnan järjestämisestä.

6. Omistajakorvausvarojen jako vesialueen omistajille

Kalatalousalueelle tuloutettiin korvauksia vesialueiden omistajille kalavesien maksullisten yleiskalastusoikeuksien hyödyntämisestä, sekä kalastusopastointaan perustuvasta käytöstä vuodelta 2022 65 890 €. Vuosikokouksessaan kalatalousalue teki päätöksen vuoden 2022 omistajakorvausten jakoperiaatteista käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaisesti.

7. Muut tehtävät

Koululaishankkeiden toteutus on jatkunut koronan jälkeen ja niiden toteutukseen on saatu ELY:n avustusta 4 800 €. Vuonna 2023 järjestettiin tilaisuudet Kustavissa ja Pyhärannassa yhteistyössä paikallisten kalastajaseurojen aktiivien ja Länsi-Suomen kalatalouskeskuksen kanssa. Kalatalousalueen toimintaa esiteltiin Kustavin Lohimarkkinoilla ja Taivassalon silakryssäyksessä.